

๑๐

อ ำ นั ส ง ส์

ส ร ำ ง ศ ำ ล ำ ตั ้ อ น ร ำ บ พ ร ะ

บุคคลพึงเว้นกิจอันไร้ประโยชน์

พึงเป็นผู้ไม่ประมาท

มีปัญญาสอดส่องในสิ่งที่ดีและไม่ควรทำ
แล้วยึดเอาแต่สิ่งที่ดีควร ประกอบด้วยประโยชน์

มีความยินดีในธรรมที่พึงประพฤติ

เพราะความยินดีในธรรมเป็นความยินดีอันสูงสุด

อานิสงส์สร้างศาลาต้อนรับพระ

๒๓๐

สถานการณ์ในเมืองไทยหรือไม่ว่าที่ไหนๆ ในโลก ต่างกำลังประสบปัญหาที่คล้ายๆ กัน คือปัญหาค่าครองชีพที่สูงขึ้น หรือภาวะเศรษฐกิจที่เจริญเติบโตได้ไม่เต็มที่ รวมทั้งปัญหาการว่างงาน หรือแม้มีงานทำแต่ไม่ประสบความสำเร็จ หลายชีวิตต้องเผชิญกับอุปสรรค และปัญหาที่หนักหน่วงจนแทบจะยอมแพ้ ส่วนบุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิตนั้น หากเราได้ศึกษาโดยละเอียดจะพบว่า บุคคลนั้นจะเป็นผู้ที่มองโลกในแง่ดี มีความคิดสร้างสรรค์ อารมณ์ดี มีความสุขเสมอในการทำภารกิจหน้าที่การงาน และบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ทั้งสร้างบุญกุศลในพระพุทธศาสนา คือมีบุญทั้งในอดีตและปัจจุบันช่วยเกื้อหนุนผลักดันให้ประสบความสำเร็จและความสุข ฉะนั้นเราต้องหมั่นสั่งสมบุญไว้มากๆ เพื่อจะได้สำเร็จสมปรารถนาในชีวิตกันทุกคน

มีวาระแห่งพระคาถาที่มาใน ปาราสริยคาถา ว่า

“บุคคลพึงเว้นกิจอันไร้ประโยชน์ พึงเป็นผู้ไม่ประมาท มีปัญญาสอดส่องในสิ่งที่ควรและไม่ควรทำ แล้วยึดเอาแต่สิ่งที่ควร ประกอบด้วยประโยชน์ มีความยินดีในธรรมที่พึงประพฤติ เพราะความยินดีในธรรมเป็นความยินดีอันสูงสุด”

สิ่งต่างๆ ในโลกนี้ มีทั้งสิ่งที่เป็นประโยชน์และไม่เป็นประโยชน์ มีทั้งสาระและไม่มีสาระ มีทั้งที่ควรทำและไม่ควรทำ

อานิสงส์สร้างศาลาต้อนรับพระ

๒๓๑

ขึ้นอยู่กับว่าใครจะเลือกทำอะไรตามกำลังสติปัญญาของตน ส่วนผู้มีปัญญาวิริสุทธิ์ ไม่ประมาทในชีวิต จะเลือกทำแต่สิ่งที่ดีมีประโยชน์เท่านั้น สิ่งไม่ดี ไร้สาระ จะไม่ยอมทำเด็ดขาด จะรีบรุดทำแต่ความดี ทำใจให้ใสบริสุทธิ์ มีความยินดีในธรรมตลอดเวลา

ความยินดีในธรรม ผู้รู้ท่านกล่าวไว้ว่า เป็นความยินดีอันสูงสุด เพราะธรรมะทำให้ใจผ่องแผ้ว สะอาดบริสุทธิ์ มีความสุข ช่วยยกจิตใจของผู้ปฏิบัติให้สูงขึ้น จากปุถุชนสามารถก้าวสู่ความเป็นพระอรหันต์ได้ ดังเช่นเรื่องของมหาอุบาสิกาท่านหนึ่ง ที่ท่านเป็นผู้ยินดีในธรรม เรื่องมีอยู่ว่า

*ในกาลแห่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา ครั้งเมื่อพระองค์ประทับอยู่ ณ เขตวันมหาวิหาร เขตเมืองสาวัตถี พระพุทธองค์ทรงบำเพ็ญพุทธกิจโปรดเวไนยสัตว์มากมายให้ได้บรรลุอมตธรรม ทุกเช้าสายบ่ายค่ำ มหาชนจากทั่วจตุรทิศจะเดินเข้าออกกันขวักไขว่เพื่อบำเพ็ญบุญ แม้ระยะทางจากกรุงพาราณสีจะห่างไกลกัน แต่ผู้คนก็ยังคงล้นหลามไปมาเป็นประจำ ทั้งคฤหัสถ์และบรรพชิตเพื่อมาเข้าเฝ้าพระบรมศาสดา

อานิสงส์สร้างศาลาต้อนรับพระ

๒๓๒

บริเวณใกล้ๆ กับประตูเมืองพาราณสี มีหมู่บ้านหนึ่ง ชื่อว่า หมู่บ้านเกวัญ มีหญิงสาวผู้หนึ่งนามว่า **ลขุมากุลธิดา** เป็นบุตรธิดาของคฤหบดีท่านหนึ่ง เธอเป็นกุลสตรีที่เฉลียวฉลาด มีปัญญามาก และมีปฏิภาณไว ทุกเช้าตรู่ เธอจะเฝ้าดูพระภิกษุสงฆ์เดินผ่านประตูเมืองพาราณสี เพื่อเข้าไปบิณฑบาตด้วยความเลื่อมใสยิ่งนัก

เธอมีศรัทธาใคร่จะถวายอาหารบิณฑบาตบ้าง แต่ก็ไม่รู้จะปฏิบัติอย่างไร จึงได้ถามท่านผู้รู้ถึงธรรมเนียมปฏิบัติที่ถูกต้อง จากนั้น เธอได้จัดเตรียมอาหารบิณฑบาตถวายแด่พระสงฆ์ด้วยอาการนอบน้อม มากด้วยความเคารพในปฏิคาหก ได้จัดแจงถวายด้วยมือตนเอง ด้วยใจที่ผ่องใสไม่มีอารมณ์หงุดหงิดขุ่นมัว และได้มีโอกาสสร้างมหาทานบารมีอย่างนี้ทุกวัน

ครั้งนานวัน เธอเริ่มคุ้นเคยกับพระภิกษุ ประกอบกับความเฉลียวฉลาดของเธอ จึงได้ได้ถามและศึกษาความรู้ในพระพุทธศาสนา พระภิกษุก็เมตตาแนะนำวิธีการสร้างบุญกุศลตามวาระโอกาสอันควร เธอก็เริ่มบำเพ็ญสาธารณกุศล ด้วยการสร้างศาลาโรงฉันไว้หน้าหมู่บ้าน พร้อมจัดเตรียมอาสนะไว้ให้พระภิกษุสงฆ์ได้แวะพักตามอัธยาศัย และเพื่อได้ใช้ประกอบพิธีบุญต่างๆ และมีที่นั่งพักสำหรับผู้คนที่เดินสัญจรผ่านไปมา

อานิสงส์สร้างศาลาต้อนรับพระ

๒๓๓

โดยแบ่งแยกกันเป็นสัดส่วนอย่างเหมาะสม

เมื่อถึงวันธรรมสวนะ เธอได้ทำหน้าที่ผู้นำบุญออก
กัลยาณมิตร ชักชวนหมู่ญาติและเพื่อนสนิทมิตรสหายไปฟังธรรม
สมาทานรักษาศีล ถวายภัตตาหารเป็นสังฆทาน พร้อมประกาศ
ตนเป็นอุบาสิกา มีศีล ๕ เป็นปกติ และตั้งอยู่ในไตรสรณคมน์
เมื่อสั่งสมบุญสม่ำเสมออย่างต่อเนื่อง ชีวิตเธอก็มีแต่ความสุข
และความสำเร็จเพิ่มมากขึ้น

ครั้นอินทรีย์ของเธอเริ่มแก่กล้า เธอก็ได้เริ่มปฏิบัติธรรม
เจริญภาวนา ตามคำแนะนำของพระสงฆ์สาวกแห่งองค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยไม่มีความลังเลสงสัย ไม่มี
คำถามมาเป็นอุปสรรคในการเข้าถึงธรรม รวมใจเป็นหนึ่ง
ฝึกฝนอบรมตามพระท่านไปเรื่อยๆ ในที่สุดก็ได้บรรลุธรรมเป็น
พระโสดาบัน เป็นมหาอุบาสิกาอริยบุคคลในพระพุทธศาสนา
ได้เป็นต้นบุญต้นแบบให้มหาชนได้ทำความดีตาม ชีวิตของเธอ
ก็ประสบความสุขความสำเร็จทั้งทางโลกและทางธรรม โลกก็
ไม่ช้า ธรรมก็ไม่เสีย เพราะเป็นผู้ไม่ประมาท และยังฉลาดใน
การดำเนินชีวิต

เมื่อละโลกไป บุญได้หนุนนำไปบังเกิดบนสวรรค์ชั้น
ดาวดึงส์ เป็นเทพนารีอริยบุคคลผู้มีรัศมีกายสว่าง พรั่งพร้อม

อานิสงส์สร้างศาลาต้อนรับพระ

๒๓๔

ไปด้วยทิพยสมบัติ และเทพบริวารมากมายห้อมล้อมอยู่
ทุกทิวาราตรี และมีนามเป็นที่รู้จักกันในหมู่ชาวสวรรค์ว่า
ลขุมเทพนารี

วันหนึ่ง พระมหาโมคคัลลานะ อัครสาวกเบื้องซ้าย
แห่งพระบรมไตรโลกนาถ ได้ท่องเที่ยวไปในแดนสวรรค์ชั้น
ดาวดึงส์ ผ่านไปเห็นวิมานของเทพธิดาท่านนี้ จึงได้ถามถึง
บุพกรรมที่เธอได้ทำมาในสมัยที่เป็นมนุษย์

เทพธิดาได้เล่าถึงบุพกรรมของตน ด้วยความร่าเริง
เบิกบานใจให้พระเถระฟัง และเนื่องจากท่านมีอัธยาศัยใคร่
ในธรรม มีปัญญาดี มีปฏิภาณไว จึงดำริอยู่ในใจว่า การมาของ
พระมหาเถระผู้ทรงคุณวิเศษเป็นโอกาสอันดีเลิศ เราควรจะให้
ท่านแนะนำสั่งสอนเรา เพื่อจะได้บรรลุนิพพานขั้นสูงยิ่งขึ้นไปกว่านี้
จึงน้อมกายก้มลงกราบแทบบาททั้งสองของพระมหาโมคคัลลานะ
และขอความเมตตาพระเถระ ให้ช่วยแนะนำสั่งสอนธรรมะที่สูง
ขึ้นไปกว่านี้

พระเถระเห็นความตั้งใจจริงของเทพธิดา จึงฉลองศรัทธา
ด้วยการแนะนำวิปัสสนาอันเป็นคุณวิเศษขั้นสูงยิ่งขึ้นไป เทพธิดา
ได้น้อมใจปฏิบัติตามด้วยดวงจิตที่เคารพเลื่อมใส มีใจผ่องแผ้ว
ในเวลาจบเทศนา เทพธิดาก็ได้บรรลุสุกัทธาคามีผล เป็นสุกัทธาคามี-

อานิสงส์สร้างศาลาต้อนรับพระ

๒๓๕

เทพนารี สัมฤทธิ์ผลดังที่ปรารถนาทุกประการ

เราจะเห็นว่า ผู้ยินดีในธรรม รักในการสร้างบารมี จะไม่ปล่อยโอกาสดีๆ ให้หลุดลอยไป จะหมั่นแสวงหาแต่สิ่งที่ดี มีประโยชน์ มีสาระอยู่ตลอดเวลา แม้เป็นเทพธิดายังไม่ยอมหยุดยั้งในการทำความดี ไม่มัวไปประมาทเพเลิดเพลินในสุคติโลกสวรรค์ จิตใจจึงสูงส่งขึ้นจนกระทั่งก้าวเข้าสู่ความเป็นพระอริยบุคคลชั้นสูงยิ่งๆ ขึ้นไป ฉะนั้นความไม่ประมาทในการดำเนินชีวิตในภพสามนี้ เป็นสิ่งที่ประเสริฐสุดทั้งของมนุษย์และเทวดา ขอพวกเราทั้งหลายอย่าได้ประมาทในชีวิต ให้หมั่นสั่งสมบุญไว้มากๆ ธุระกิจกับจิตใจต้องไปด้วยกัน แล้วเราจะสมปรารถนากันทุกๆ คน

